

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

"MESSENGER" — Voice of Slovenians in Australia

"Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215"

LETNIK XXX, štev. 3

MARCH 1985

OTVORITEV LOVSKE KOČE

V nedeljo, 24. marca je bila uradno odprta prva slovenska lovška koča v Avstraliji.

Malo več kot eno leto je prešlo od kar so se člani Lovsko-ribiške družine S.D.M. odločili, da si na prostoru, kjer so imeli strelische postavijo svojo kočo.

Videli so koliko lažje je balinarjem trenirati, odkar imajo pokrita balinišča in vse potrebne udobnosti v neposredni bližini. To jim je dalo pobudo, da si tudi sami urede strelische, v katerem bi lahko trenirali ob vsakem času in vremenu. Tako je zrasla zamisel lovške koče, v kateri bi poleg strelische imeli tudi prostore, ki bi jim služili za počitek in prijateljsko kramljanje.

Vrgli so se na delo in danes stoji med borovci v lepem lovškem stilu zgrajena koča, rezultat pridnih rok in požrtvovalnih darovalcev.

PLANICA - 50 LET

Planica je na konec tedna 15. marca doživel svoje največje slavlje.
— Svetovni in državni rekord potolčena.

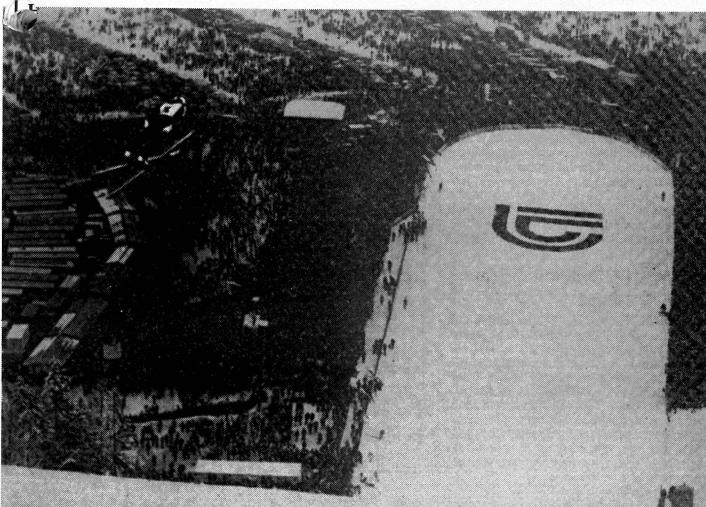
Že na treningu 15. marca, pred samim začetkom 8. svetovnega prvenstva v smučarskih poletih so bili v Planici doseženi izjemni uspehi — prav primerni za njen jubilej.

Več kot 20.000 gledalcev je v prazničnem razpoloženju, navzic ne najbolj idealnemu vremenu je bila priča novemu svetovnemu rekordu — 191 m na prenovljeni letalnici. Tako je ta slovenska zibelka smučarskih poletov spet na prvem mestu. Finec Matti Nykanen je še izboljšal 20 minut stari rekord, ki ga je postavil Amerikanec Mike Holland, ko je poletel 186 metrov.

Veliko in nepričakovano presenečenje je pripravil množični Matjaž Debelak, 20-

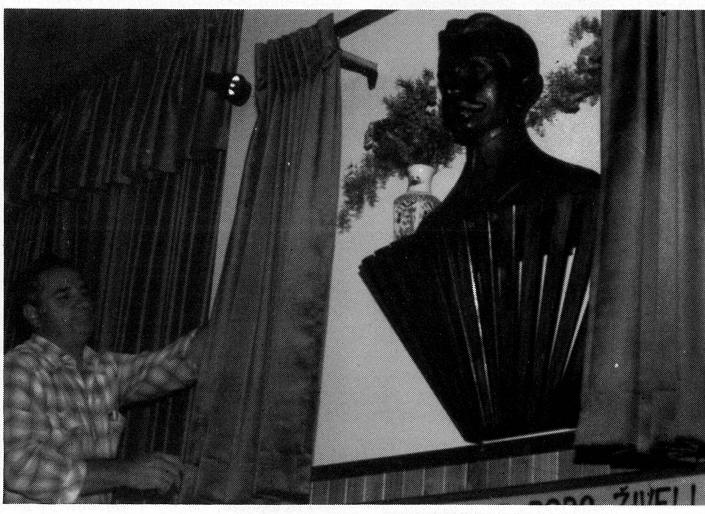
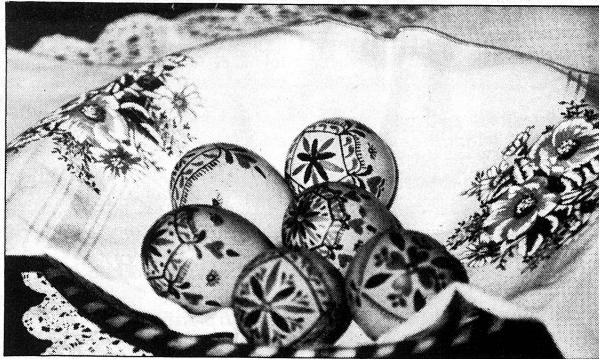
letni fant, doma iz Andraža v Savinjski dolini, ki dosedaj ni imel nobene sreče s skakanjem. Pestile so ga poškodbe, lani pa je celo izpadel iz A reprezentance. Trenutno služi vojaščino na Pokljuki, skakal pa je izven konkurence v vrsti drugih predskakalcev. V drugi seriji skokov je poletel 185 m in s tem postavil jugoslovanski državni rekord. Svojega pa je izboljšal od 127 na 185 metrov. Jugoslovanski rekord pa je popravil kar za 12 metrov.

Planica je tako že v treningu dobila kar dva nova svetovna rekorda. Rekonstrukcija letalnice, ki sta jo izvedla brata Janez in Vlado Goršek, se je pokazala uspešna. Lom doskočišča z varno krivuljo je prinesel rekord tudi našim in jih postavil na tretje mesto na svetu.

REKORDNA PLANICA — Premagana magična meja 190 metrov, blizu 150.000 gledalcev in zgledna organizacija so Planici znova utrdili primat v svetu. (Foto: Joco Žnidaršič)

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI "VESTNIK"

Nekdanji predsednik Slovenskega društva v Geelongu g. Ivan Bole je odkril novi spomenik Ivanu Cankarju v dvorani društva.

MULTUKULTURNA TV

Od 18. februarja je Etnična T.V. kanal 28 pričela z oddajami tudi v dnevnem času. Spremenili so tudi ime postaje od 0–28 na SBS – T.V., ker tega znaka ne bi mogli uporabljati v Brisbanu, kjer bodo pričeli z oddajami v juniju 1985.

Od januarja 1986 bodo oddajali po celi Avstraliji na ultra-visokih valovih. Toda iz tehničnih razlogov ne bodo mogli oddajati v vseh mestih na istih kanalih. V Melbournu bo samo na kanalu 28, v Sydneyu na 28 in 54, v Canberri na 28 in 54, v Newcastlu na kanalu 45 itd.

Etnične programe je sedaj možno gledati tudi od 11. ure dopoldne do 2. ure popoldne.

V juniju 1985 bo predvidoma SBS T.V. pričela oddajati tudi v Adelaidu in sicer na kanalu 28 in kanalu 43.

Trenutno so Etnične T.V. postaje v Sydneyu, Melbournu, Canberri, Coomi in Caulburnu, od junija pa bo mreža raztegnjena še na Brisbanu, Adelaide, Newcastle in Wollongong.

NISMO TAKO BOGATI

World Bank (Svetovna banka) je priobčila statistike v katerih kaže, kako so se zvrstile države v letu 1983 ter kako so predviedevali to razvrstitev v letu 1984 z ozirom na njih bogastvo.

Iz te objavljene lestevic vidimo, da je Avstralija leta 1983 bila na 15 mestu s povprečnim zaslužkom na prebivalca 11.140 USA dolarjev, za 1983 pa so predviedevali 10.780 dolarjev.

Letna rast GNP od leta 1973 - 1982 je bila 0.9 % na prebivalca. Tako se je Avstralija znašla na 15 mestu.

Jugoslovenski povprečni letni zaslu-

žek na prebivalca v letu 1982 je bil 3100 dolarjev, predvidevan za leto 1983 pa 2570 dolarjev. Letna rast v desetih letih pa je bila 4.3% na prebivalca. Jugoslavija je na 56. to je zadnjem mestu med evropskimi državami, ki ne pripadajo vzhodnemu bloku.

Prve štiri mesta zavzemajo dežele v Arabiji, na petem je Švica, na šestem USA, Švedska na devetem, Kanada na dvajsetem, Zahodna Nemčija na štirinajstem, Avstrija na petindvajsetem, Britanija na sedemindvajsetem, Italija na petintridesetem itd.

INFORMACIJE ZA NAVODOŠLE

Za avtomobilske vozače v Queenslandu je Department of Transport izdal posebno knjižico z navodili "A Guide for New Drivers in Queensland" na angleškem, nemškem, italijanskem, poljskem, španskem in vietnamskem jeziku.

Knjižico se lahko dobri pri Queensland Department of Transport, Transport House, The Valley Centre, 230 Brunswick Street, Fortitude Valley, Queensland, 4000.

V zapadni Avstraliji pa so za nove naseljence pripravili informativno knjižico "Living in W.A.", ki daje podatke, kateri naj bi olajšali naseljencem vživeti se v nove razmere.

ŠTUDIJE O NASELJENCIH

Viktorijsko ministerstvo za Etnične zadeve je izpostavilo štiri ekipe, ki naj bi proučile probleme naseljencev.

Vsaka teh ekip se bo bavila s po enim vprašanjem:

1. Ostareli naseljenici – ugotoviti njih potrebe ter predlagati načine državne pomoci.

2. Naseljenstvo/begunstvo – izdelati načrte kako nastopati proti obdolžitvam

V IZOBRAZBI NAPREDUJEMO

Nedavno so bili objavljeni podatki po-vzeti iz ljudskega štetja v Avstraliji leta 1981.

Iz njih je razvidno, da se je med prvo (izven Avstralije rojeno) in drugo generacijo (v Avstraliji rojeno) pojavila razlika v zaposlitvah. Medtem ko je bilo v prvi generaciji večina rokodelcev, se pojavlja v drugi generaciji težnja za profesionalnimi poklici.

Viden je tudi velik napredok v šolski izobrazbi, posebno pri teh, ki so po reku iz Južne Evrope ali bližnjega vzhoda.

DRŽAVLJANOV VSE VEČ

Na Avstralija Day 1985 je prejelo avstralsko državljanstvo rekordno število 8.164 oseb. To je za 15% več kot v preteklem letu.

Pričakujemo, da bo v finančnem letu 1984/85 130.000 naseljencem podeljeno

pravic avstralskega državljanja.

DA NE BO PREPOZNO !

Slovenci v Argentini, kot razberemo iz njihovega časnika imajo dve ustanovi, ki se posvečata onemoglim in osamljenim rojakom in sicer Zavetišče dr. Gregorja Rožmana in Dom Sv. Vincenča.

Dom Sv. Vincenča, ki se nahaja v slovenski vasi v Lanusu, na južnem delu predmestij v Buenos Airesu. Dom so ustanovili Lazaristi potem, ko so jim sestre iz reda Marijinih bolniških sester v Ljubljani obljubile, pomoč z osebjem.

Prvi del doma je bil dograjen 1979 in tri sestre, ki so prišle iz Ljubljane, so pričele oskrbovati prvih dvanajst. Danes pa je v domu 46 rojakov. Sestre pa se posvečajo tudi ljudem zunaj zavetišča in obiskujejo bolnike na domovih.

Dom je vedno napoljen in ne more sprejeti vse, ki zaprosijo. Zato dajejo prednost tistim, ki nimajo svojcev.

"Sprejememo pa tudi tiste, ki nimajo denarnih sredstev in starostnike, ki jih nihove družine ne morejo negovati. Včasih se svojci ne morejo posvetiti svojim ostaremčlanom, včasih pa tudi niso usposobljeni in pripravljeni," tako je povedala ena sester v razgovoru z novinarom "Svobodne Slovenije".

Ob čitanju zgornjih navedb se nam nekotere pojavi primerjava s slovensko skupnostjo pri nas v Avstraliji. Kaj in koliko smo mi napravili v pogledu oskrbovanja za naše ostarele, bolnike in osamljene. Res številčno ne dosegamo Slovencev v Argentini, smo pa zato na splošno prav verjetno v gospodarskem pogledu v mnogo boljšem položaju. In kaj imemo v dobrih tridesetih letih pokazati na dobrodelnem polju. V primeru z društvenimi domovi, balnišči, strelšči in drugimi razvedrilimi projekti je napor, ki smo ga pokazali na karitativenem področju, komaj omembne vreden.

Res je, da versko središče po svojih letnih nabirkah ter s pomočjo posameznih darovalcev za Dom ostarelih sedaj razpolaga z lepimi možnostmi. To pa je enkrat vse. Naša društva pa v tej smerni niso naredila niti prvega koraka.

Leto hitro tečejo in že dostikrat se že tudi v naši skupnosti najdejo posamezni primeri, ko si nesrečne mora iskati zatočišče v tuji skupnosti, v tujem okolju. Namesto, da bi v starosti, samotnosti in bolezni užival vsaj pozornost in nego med svojimi, kjer bi mogel potožiti svoje bridkosti v svojem jeziku, kjer bi mogel uživati hrano pripravljeno na naš način, kjer bi spomine na svojo mladost in dom delil s svojimi rojaki.

Če bi vsi združili svoje sile, prav vsi, saj Slovenci si radi svoje maloštevilnosti ne moremo privoščiti luksuza biti razdeljeni na pokrajinske, verske in neveriske ali kakršnekoli druge skupine, bi lahko kar hitro zgradili kar bi nam bilo potrebno. Ce je naša skupnost znala vložiti ure in ure prostovoljnega dela v društvene objekte, je prav gotovo zmožna postaviti za svoje sedanje in bodoče potrebe tudi domove za nas takrat, ko nam bo nuja navečja.

Skraini čas je, da se pristopi vsaj k načrtovanju za take projekte. In če bomo pravilno zagrabili, vsi skupaj, brez sektaških predvodov, lahko računamo tudi na izdatno pomoč državnih ustanov.

Zganimo se, morda je kasneje, kot si mislimo!

O B V E S T I L O

Slovensko društvo Melbourne

OBVEŠČA,

daje datum LETNEGA PLESA

premeščen

od 11. maja na

SOBOTO, 8. junija 1985.

SPISEK TOLMAČEV

Telefonska prevajalna služba (T.I.S.) v Viktoriji je dobila modernejšo opremo. Ta oprema bo omogočila podvajitev sprejemanja telefonskih klicov, tako da bo lahko govorilo med seboj 8 ljudi naenkrat. Imela bo poseben spomin s pomočjo katerega bodo lahko avtomatično vključili najpogosteje uporabljene urade.

Melbournski T.I.S. je bil v letu 1983/84 najbolj uporabljen. Saj ga je klicalo 141.000 ljudi, skoraj polovica vseh poklicov, ki so jih sprejeli v drugih mestih (305.000). Pred desetimi leti so v celi Avstraliji klicali T.I.S. samo 60.000. T.I.S. je bil vstopavljen leta 1973.

POKOJNINE V INOZEMSTVU

Statistike so pokazale, da Avstralija plačuje v inozemstvo največ pokojnin v Grčijo, Italijo in Jugoslavijo.

Tako 1866 oseb prejema avstralsko pokojnino v Jugoslaviji, v Grčiji 4866 in v Italiji 3362.

Od teh plačajo v Jugoslaviji 573 starostnih pokojnin, 692 invalidskih pokojnin, 61 starostnih pokojnin vdovam in 325 invalidskih pokojnin vdovam ter 196 pokojnin, vdovam ter 19 dodatnih podpor staršem z neprekribjenimi otroki.

POZABLJEN PRAZNIK

Nedavno se je v Neumu v Bosanskom Primorju vršil simpozij jugoslovanskih vinarjev.

Tudi ob tej priliki je prišlo do zanimivih razpravljanj in eno kontraverzijskih vprašanj je bilo ujednjenje 1. decembra 1918. Ali je to pozitívno za narode današnje Jugoslavije in ali naj se ta dan primerja s spominom.

Novinar Milentije Pešakovič je bo tej priliki prinesel na dan članek, ki je bil priobčen v "Borbì" 2. decembra 1946. V tem članku je navedeno, da je eden prvih državno protokolarnih aktov maršala Tita v zvezi s praznikom zedinjenja 1. decembra bil njegov obisk na grobu neznanega junaka na Avali, kjer je v spremstvu drugih visokih funkcionarjev položil spominski venec. Pešakovič pravi, da je to dokaz, da je vodstvo KPJ tokrat smatralo 1. december za dan izrednega pomena za narode v Jugoslaviji. Dodal je, da danes oni, ki se s tem ne strinjajo ne poznajo pravo razliko med pojmom domovina in režim.

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

OTVORITEV POVEČANE DVORANE V GEELONGU

Folklorna skupina naše mladine v Geelongu je lepo prikazala slovenske narodne ples.

V nedeljo, 9.3.85 so v slovenskem društvu "Ivan Cankar" proslavili dokončana dela na razsirjenju svojega doma in dvorane z lepo akademijo.

Med povabljenimi gosti in predstavniki ostalih slovenskih društev v Viktoriji je bil tudi federalni minister g. Gordon Scholes, kateremu je takoj po nagovoru predsednika g. Jožeta Ramute pripadla častna naloga, da prereže svilen trak, ki je zapiral dohod.

IZ ŠOLE S.D.M.

Iz slovenske nedeljske šole nam sporočajo, da se je letos vpisalo 22 otrok. Prostora je še za več otrok in vsakdo, ki se hoče vpisati, bo dobrodoš.

Adrijan in Nataša Pišotek sta na božičnici pokazala kaj znata.

Pri petju božičnih pesmi so se šolarjem S.D.M. pridružili tudi člani in članice pevskega zbora.

Na božičnici za upokojence S.D.M. v lanskem decembru so učiteljice šole S.D.M. zahvalo svojih učencev in njih staršev. Z leve: ga. Draga Gelt, ga. Marija Penca in ga. Magda Pišotek.

PRVA NAŠA LOVSKA KOČA

Klub deževnemu vremenu se je okoli 11. ure ob novi koči zbral lepo število ljudi.. Med njimi so seveda prevladovali lovski kroji družine S.D.M. – pa tudi lovskih družin drugih prijateljskih društev.

Po okusnem okreplilu, ki so ga nudile članice lovskih družin, je starešina lovcev S.D.M. Franc Jelovčan pozdravil vse prisotne ter izrazil svoj ponos nad uspešnim zaključkom dela na zgradbi in se tu di zahvalil vsem, ki so k temu pripomogli.

Nato je spregovoril predsednik S.D.M. g. Peter Mandelj in med drugim dejal:

"Osem let je za nami, odkar se je ustavila Lovska in Ribiška družina S.D.M. In to na inicijativo g. J. Zemliča, kateri je tudi postal prvi starešina L.R.D. V letu 1983-84 se je začelo z načrti in s prošnjami za dovoljenje lokalnih oblasti, na kar se je začelo z gradnjo in delno že končalo do meseca novembra 1984, ob času proslavitev 30-letnico S.D.M.

Potrebovali smo denarna sredstva. Potrebujemo dobre volje in obilo pridnih rok sodelovanjem glavnega odbora, gradbenega odbora, pododbora L.R.D. in izvenrednim navdušenjem L.R.D. se je zgradila ta naša lovška koča. Koča, katera nam naj služi ne samo za rekreacijo, ampak tudi v znak prijateljstva in sodelovanja med nami in med slovenskimi lovcii vseh društev.

Upravni odbor Slovenskega društva Melbourne

V A B I

IZREDNO SKUPŠČINO

ki bo v nedeljo, 21. aprila 1985 ob 2. uri popoldne
v DRUŠTVENI DVORANI, 28 Ingrams Rd, Research.

Naprošamo vse člane, da se skupščine udeležite!

ZA KULISAMI

V gledališču ljudi, ki delajo za kulisami ne vidimo a vendar je njihovo delo silno važno in brez njih se tudi igralci ne bi mogli proslavljati.

Tako nekako je tudi pri mnogih organizacijah. Tudi te ne bi mogle uspevati brez mnogih pridnih delavcev, ki se drže v ozadju in katerih imena se le redko omenjajo, čeprav je njih delo prav tako potrebitno, kot delo onih, ki stoje v ospredju in ki so vedno na očeh publike.

Tudi pri vseh naših društvin je tako. Vedno bomo našli nekoga, ki mirno in neopazno opravlja svoj posel, katerega rezultate vzamemo kot, da so se pojavili sami po sebi, brez truda.

Zdi se mi, da je eno teh zakulisnih oseb pri S. D. M. Tone Tomšič.

Pred dnevi, bilo je na ponedeljek, sem zgodaj dopoldne moral na "Hrib" po nekem nujnem opravljanju. Začudil sem se, ko sem nasel vhod na zemljišče na široko odprt, saj to med tednom podnevi ni običaj. No ko pa sem prišel do zgradbe sem takoj uvidel. Ob zadnjih kuhinjskih vratih je stal avtomobil s "trailerjem" na katerem je Tone pravkar naložil zadnji sod s smetiščem, da jih odpelje na smetišče.

"Ja pa kar sam", sem ga vprašal, "saj sod je za enega človeka pretežak".

Orjak, za glavo večji od mene, kar v majici, da so se mu videle močne roke in lakti, se je Tone nasmejal: "Oh kje pa. Treba je znati. Sicer pa ta sod ni tako težak v primeri s hlodji, katere sem nakladal in vlačil v naših gozdovih doma."

Potem pa se mu je razvezal jezik in čeprav sem ga že dostikrat preje srečal, še nikoli se nisva mogla tako lepo pomneniti. Pravil mi je o svoji mladosti, o trdem delu v gozdovih nad Ilirske Bistrico in Pivko. O odhodu v svet, v Francijo, Pariz

Sedaj pa bi se rad zahvalil v imenu odbora S.D.M. in v mojem imenu vsem, ki ste omogočili ta današnji dan, saj je takoj par ljudi, ki so pomagali do izredne meje, in to: Fekonja in ostali v gradbenemu odboru, kakor tudi pododboru L.R.D. S.D.M.a.

Se enkrat hvala vsem in čestitam."

Nato je zaprosil g. Janeza Zemliča, ustanovitelja in prvega starešino Lovske in ribiške družine S.D.M., da bi uradno odprli kočo.

G. Zemlič je po primerem nagovoru odkril spominsko ploščo, nato pa še ob gromkem odobravanju odklenil vrata v kočo.

Notranjost koče je lepo opremljena in stene krasijo trofeje družine takoj v obliki pokalov, kakor tudi nagačenih živali.

Nato se je vršilo tekmovanje med lovskimi družinami, balinariji pa so tudi odšli na balinšča, kjer so imeli meddržuvene tekme.

Popoldne se je zemljišče S.D.M. do kraja napolnilo z obiskovalci, ki so imeli priliko poskusiti na razširjujoče pečene drobne, pa tudi se poveseliti ob plesnih zborih v dvorani.

in potem naprej v Avstralijo, kjer se je ustalil, si uredil družino in dom, ki mu je vreden več kot vse drugo.

Nato pa mi je pojasnjeval kaj dela v društvu. Kako skrbi, da se vsek teden očisti okolica dvorane. Kako je ustvaril dobre odnose z upravnikom občinskega smetišča, da mu ga odpore ob vsakem času. Ponosno mi je razkazoval novo ogrijšče za odpadke, ki se dajo začigati ter napeljavno vode na "gank" okoli doma, da je lažje zalivati cvetlice, ki so na ograji "ganka".

"Naši obrtniki so mojstri" je dejal, "samo malo jim povem, kako sem si zamislil kako izboljšanje, kot na primer ognjšče in poseben prostor za sode s smetiščem in takoj to znajo napraviti in še kako dobro. Vsak pač svoje zna in po svoje pomaga."

Še dolgo sva se pogovarjala in omenil sem mu, kako je njegovo delo važno, čeprav se vrši v glavnem, ko ga ljudje ne vidi. Zakulisno delo.

"Res je, "ne dejal "ne vidijo, vendar pričakujejo, da mora biti vse čisto in v redu. Ni mi za hvalo. Imam zadoščenje, da nekaj naredim in to čiščenje sem si vzel za dolžnost tako, kakor Bert Novak, ki neumorno skrbi, da je trava pokosena."

Tone Tomšič in Bert Novak sta verjetno samo dva med še mnogimi drugimi, ki neumorno delajo "za kulisami", da tako lepo in prijetno na našem lepem "Hribu" na Elthamu. Prav verjetno pa je mnogo takih tihih delavcev tudi pri naših organizacijah.

OGLAŠUJTE V VESTNIKU !

POVEST VIKTORIJE OB JUBILEJU VIKTORIJE

Zgodovinski podatki posneti iz knjige
Our Side of the Country od prof. Geoffrey Blainey-a.

V času, ko se se uprli rudarji v Ballaratu je Melbourne številčno prerasel Sydneym in postal tako največje mesto Avstralije. Izgledal pa je bolj kot kakšno taborišče, s stotine šotorov ob današnjem St. Kilda Road, z pristaniščem prenatrpanim s tovorom in ladjami ter poštnim uradom, v katerem je ležalo na tisoče nedostavljnih pisem.

V tej dobi, okoli 1854 so se v Avstralijo razširile tudi nekatere pridobitve civilizacije v tem stoletju. Prva telegrafška zveza je bila vzpostavljena med Williamstownom in Centrom Melbournea in prva parna lokomotiva je zapuhala na progi od Port Melbournea do mesta. V istem letu je guverner Hotham položil temeljni kamen univerzi in pa javni knjižnici. Univerza je v prvem letu imela 15 študentov od katerih je pa do konca učenja leta izstopilo 5.

Koncem desetletja 1850 so na vseh cestah imeli že plinsko razsvetljavo in pa vodovodno napeljavjo iz Yan Year rezervarja. Zidana poslopja so pričela nadomeščati lesena in vrhni konec Collins Streete je krasilo lepo vladno poslopje The Treasury.

Pribivalstvo Viktorije se je silno po-

množilo. Pričetkom mrzlice za zlatom leta 1851 je Viktorija imela 77.000 ljudi a tekoma naslednjem sedem let se je to število dvignilo nad pol miliona. Tako, da je bilo v Viktoriji več prebivalcev, kot je bilo beleev v celi Avstraliji pričetkom desetletja. A leta 1858 je Viktorija imela polovico.

V isti dobi so tudi pričeli graditi železniško progo od Geelonga do Ballarata in od Melbourna do Bendiga. Toda že so se pojavili dvomi, da bodo te železniške zvezne rentabilne, kajti že leta 1857 so ugotovili, da bodo rudniki zlata verjetno kmalu izčrpani in s tem tudi zmanjšano prebivalstvo in pomembnost teh dveh mest.

V letu 1860 se je iz Melbourna odpravila pod vodstvom Burke in Wills-a ekspedicija z namenom, da prečka Avstralijo z juga na sever in mnogi so upali, da bo ta ekspedicija odkrila nova ležešča zlata. Res so se tisoči kmalu zatem preseleli v Viktorijo na onto stran reke Murray, kjer so pričeli s kopanjem zlata v Lumber Flat, Adelong, Forbes in Kiandra. V letu 1861 pa je kakih 20.000 rudarjev odplovilo za zlatom v Novo Zelandijo.

(več prihodnjic)

VOJAŠKI DELEŽ SLOVENCEV LETA 1918

(Nadaljevanje iz prejšnje številke Vestnika)

Omenjanje teh slovenskih polkov avstrogrške armade je pomembno za razumevanje nastanka slovenske vojske novembra 1918. Ni zrasla iz nekakšnih meščanskih straž, pač pa iz slovenskih jednorodnih polkov. Ko je dotedanji avstrogrški major Rudolf Maister 1. novembra 1918 v imenu mariborskega Narodnega sveta prevzel poveljstvo nad vojsko v Mariboru in tako nad Mariborom (zaradi večje avtoritete ga je Narodni svet še isti dan imenoval za generala), je odšel v vojašnico 26. strelskega polka v Melje, odustril nemške vojake in iz Slovencev formiral enoto, ki je rastla kot Mariborski pešpolk. Polk je bil v celoti organiziran 21. novembra 1918. Imel je tri bataljone z po štirimi četami. Vsaka četa je imela tri Pehotne vode in vod lahkih strojnici. Že 23. novembra 1918 so slovenske enote pod poveljstvom generala Maistra v nenadni in dobro pripravljeni nočni akciji razorozile belo-zeleno nemško gardo, ki so jo imeli v rokah mariborski Nemci in nemčurji. Tako so Slovenci dejansko uveljavili svojo oblast v mestu. Maribor kasneje ni bil vključen v plebiscitno območje in je ostal z zaledjem Jugosloviji in ni doživel usode Koroške, ki smo jo izgubili.

Iz slovenskih jednorodnih polkov so se razvili polki slovenske vojske; v Mariboru že omenjeni "Mariborski pehotni polk", v Celju "Celjski polk", ki je nastal iz starega celjskega 87. pehotnega polka, v Ljubljani "Ljubljanski polk" iz slovenskih jednorodnih starega 17. pehotnega polka in 7. ter 20. lovskoga bataljona. "Slovenski planinski polk" je zrasel iz starega gorskog strelskega polka št. 2. Iz starega tržaškega 97. pehotnega polka in 5. strelskega polka je izsel "Tržaški pešpolk". Tako so nastale topniške, konjeniške, saperske in druge enote, celo letalstvo. Vojaki in oficirji, v teh enotah so bili Slovenci.

Z ukazom poveljstva srbske kraljeve vojske je bilo namesto II. vojnega okrožja 22. decembra 1918 formirano poveljstvo Dravske divizijske oblasti, toda to poveljstvo je začelo delovati šele v začetku februarja 1919. Za poveljnika je bil imenovan srbski kraljevi general Krsta Smiljančić. Skoraj tri mesece po tistem, ko je dejansko prevzel poveljstvo, je koncem aprila 1919 prišlo do ofenzive slovenskih enot na koroškem odseku, in

VELOKONOČNI OBIČAJI NA SLOVENSKEM

Velikonočni čas, ki sledi predpustnemu času ter postu in ima poleg božičnih najprestrijše cerkvene obrede povezane z narodnimi običaji.

Cvetna nedelja, en tened pred Velikonočno je začetek tedna v katerem se je v starih časih vse življenje – posebno na veseli – skalo največ okoli cerkvenih obredov.

Na cvetno nedeljo so mladeniči in možje ponesli v cerkev k blagoslovu povezano pomladansko šibe in cvetje, potekod z manj navezanimi dobrinami, pecivom, jabolki in pomarančami. Te so imenovali butara, presmec, frajtel ali beganica. Kasneje, po mestih so te butare okrasili z pobaranimi oboloncami. Čim večja je bila butara bolj občudovan je bil nje nosilec. Šibe od butar so potem spravljali pod streho v varstvo pred požarom in strelo. Vtikalci so jih tudi v njive, iz šib narejene križe so nabijali na hišni tram ali na hlevska vrata, jih zažigali v obrambo proti hudiuri in pa tudi uporabljali pri kropenju mlinci.

Cel veliki tened so se pripravljali po hišah za Veliko noč. Čistili so, belili hišo, pekli pecivo in barvali pirhe ali pišanice. V popolanskih urah so hodili na molitve v cerkev ter ob koncu molitve delali pred cerkvijo hrup z rogljami, klopotci ali pa samo z razbijanjem zabojev.

Na Veliko soboto zjutraj je bil v cerkvah blagoslov ognja in vode. Ob tem ognu so fantiči prizigali pripravljene dresne gobe ali nabirali zerjavico v posebnosti, za to narejene posode. Potem so šli po hišah, kjer so gospodinje s tlečim drob-

cem "blagoslovljenega ognja" zakurile nov ogenj v ugasi ali štedilniku. Prav tako so prinesli in dali gospodinjam blagoslovjeno vodo, katero so te spravile v posebne steklenice, da jo potem uporabijo pri posebnih prilikah.

Na velikonočno soboto so dekleta in gospodinje nesle v pregnjenih jerbasih kolač, potico, pleče in gnijat, pirhe, jajca in hren, blagoslovit v cerkev. Vsaka jed je imela svoj simboličen pomen. Po blagoslovu so dekleta tekmovala katera bo prej doma.

V severnozahodnih delih Slovenije so zvečer kurili velikonočne (vuzenske) oganje – na velikih stojalah, postavljenih po daleč vidnih bregovih, so goreli smolnjaki v črepih, razporejenih v obliki krščanskih simbolov – monštance, križa in podobno.

Na Veliko soboto zvečer ali v nedeljo zgodaj zjutraj je bila vstajenska procesija.

Hiše ob katerih je šla procesija so okrasili z rožami in zelenjem, na oknih pa so prizgali sveče.

Po vstajenski procesiji se je doma zbrala družina okoli mize z blagoslovjeno jedmi. Na kmetih so tudi živini dali nekaj tega "zegna".

Velikonočni ponedeljek je bil namenjen v glavnem počitku in igram. Razširjene so bile igre s pirihi in pomarančami. Tako npr. sekanje, trkanje, tarčanje. Vaščani so se zbrali popoldne na prostem in se zabavali z raznimi družabnimi igrami od katerih so se še najdalje ohranili igre v plesi v Beli Krajini.

CERKNICA PRED 300 LETI

(Nadaljevanje)

Neverjetne lastnosti Cerkniškega jezera so bile razjasnjene že pred tristo leti. Janez Vajkard Valvasor je takrat o tem jezeru, ki vsako leto ob določenem času nastane in potop zgne, v svojem velikem delu sledi:

Tako sem se v obeh preteklih letih 1684. in 1685. dostikrat napotil tja, ko je jezero usihalo in ko je spet prihajalo na dan, ko je bilo čisto polno in ko je bilo popolnoma usahlo ali suho. In to se je zgodilo ne le v omenjenih letih, temveč večkrat tudi nekaj let poprej. Zdi se mi, da je jezero vredno, da sem se zaradi njega toliko potrudil, ker ga imam za eno največjih naravnih čudes. Mislim, da ni najti ne v Evropi ne v ostalih treh delih sveta takoj čudovitega jezera, ki bi vsebovalo toliko redkih lastnosti kakor to ...

Cerkniško jezero meri od vzhoda do zahoda dobro nemško miljo, od severa do juga dobre pol milje. Da bi bilo osemnajst valov globoko, kakor piše Wernerus, ni res, zakaj njegova globina je različna in znaša en seženj, dva, tri, ponekod štiri; ob bregu je en seženj globoko, na sredi tu in tam dva, ponekod tudi tri; kjer pa je najgloblje, pride s štirimi sežnjimi do dna. Kjer so luknje ali Jame, je še globlje, ker so nekatere Jame že same po sebi nekaj sežnjev globoke. Nekatere gredó dva, tri, štiri ali celo pet sežnjev v zemljo kakor kotel, a nad njim stoji voda še dva ali tri sežnje visoko. Seženj računam za šest čevljev.

Jezero leži skoraj na ravnih tleh in je, kakor rečeno, zaprto proti jugu. Ima tri

lepe otroke: Prvi se imenuje Vornek in njem je vas Otok s cerkvico sv. Primoža in Felicijana, ki se dviga na griču; ljubki otok je blagoslovjen z lepimi polji, travniki in drevesi. Drugi otok, imenovan Velika gorica, je majhen, z drevjem porasel hribček. Tako tudi tretji, ki mu pravijo Mala gorica.

Ima pa to jezero tudi polotok (ali nepopolotok), ki nosi ime Drušček ali Drušček. Večidel ga objema jezero, razen majhnega konca, kjer se drži gore. Med tem polotokom in otokom Vornekjem je videti nekakšen vhod kakor v pristanišče, ker je zadnji kot jezera čisto podoben morski luki.

V jezeru je mnogo jam ali luknenj, tudi mnogo tokov ali dolgih jarfov, kanalom podobnih, in prav tako mnogo gričev, ker din posebno ravno. Na dnu med letom lahko ribarijo, zajee gonijo, divjačino, medvede, divje svinje in podobno streliči, prepelice in druge ptice s sokoli lve, travo košč, prase sejejo in žanjejo, se z vozom ali ladjo vozijo, lahko tovor po ledovi vlečejo in vsakovrstno vodno perjad streljajo. Otoki nastajajo in izginjajo, kakor se pač jezero prikaže ali usahne, kajti če jen napravi iz takih končev otoke, če se pa posuši, izgubiti konci obliko otoka in so enaki ostali pokrajini.

(Se nadaljuje)

IZPOLNITE, POŠLJITE NA NASLOV: Vestnik, P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 3084

Naročam / Plačam naročnino za Vestnik

Priimek in ime.....

Naslov.....

Datum.....

Podpis.....

jon 4. pehotnega polka Drinske divizije. V Ljubljano je prišel 22. decembra 1918, vendar ne, da bi odšel na fronto, pač pa zato, ker je 23. decembra 1918 prišel v Ljubljano kot šef srbske vojne misije pri

narodni vladi za Slovenijo oziroma pri II. vojnem okrožju general Smiljančić, ki je z začetkom februarja začel poveljevati kot komandant Dravske divizijske oblasti." (Konec)

10. februarja 1985 je na posledicah cestne nesreče preminil 74. letni Alojz Novak, tekstilni tehnik iz Doncastra. Pojognik je bil doma iz Tacna pri St. Vidu. Bil je vدوvec in zapušča dve hčerkki z družinama.

Na 8. januarja letos je v Prestonu hospitalu za vedno zatisnil oči g. Otmar Trinker rodom iz Zagorja ob Savi, po poklicu pravnik.

Iz prava je diplomiral v Bruslju v Belgiji, v Zagrebu pa je položil tudi diplome v komercialni vedi. V Sloveniji je bil zaposlen pri trboveljski premogovni družbi.

Pojognik je s svojo soprogo Irma in dvema majhnima hčerkama prispev v Avstraliju začetkom 50 let.

Najprej so jih nastanili v Tocumwal-u, kjer je pojognik delal v skladisčih muničije, kasneje se je družina preselila v Ballarat, od tam pa po dve in pol letih v Melbourne, kjer je bil zaposlen kot računovodja pri tvrdki Moran - Cato.

G. Trinkerja s soprogo smo imeli nekajkrat priliko videti veselje med rojaki na Elthamu. Še pred par leti pa je tudi bil na potovanju onstran morja.

Njegova hčerkka dr. Fedara Trinker je zelo poznana v medicinskih krogih Melbourne, saj je že več let zdravniška upravnica bolnišnice Peter McCallum.

"Real life"

je ime Rock grupe v kateri sodeluje tudi mlad Slovenec iz Melbourna Danny Simčič. Grupa je sedaj na koncertni turneji po Z.D.A. in Canady z grujo Eurytomics.

"Real life" je najbolj talentiranih grup v Avstraliji in vedno bolj popularna. Nedavno so napravili velik vtis z njihovim "Send Me An Angel". V New Zealandu pa je slager prišel na prvo mesto. Nedavno so izdali svoj dolgo pričakovani album "Heartland".

Danny Simčič igra na bobne in električna tolkala. Kitaro je pričel igrati že v svojem desetem letu. Ko je bil star 13 let je že igral v plesnih orkestrih, kasneje pa se je pridružil raznimi Rock and roll grupam. V grujo "Real life" je bil sprejet potem, ko so preizkusili 64 drugih bobnarjev.

Turneja po Z.D.A. bo trajala 5 mesecev.

V soboto, 2. marca sta se zaročila Steven Prosenak - 23 let star sin Marije in Stankata Prosenaka, večletnega predsednika in častnega člena S.D.M. in Joan Wiskar iz Mitchama. Zaroko so proslavili v prostorih S.D.M. na Elthamu.

BODIMO PONOSNI NASE !

Kot smo v prejšnji številki že na kratko omenili, je bil v januarju na obisku pri svojih sorodnikih župnik Saksida.

Že njegova pridiga v cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Kew je vzbudila med tam brano kongregacijo mnogo zanimanja in odobravanja, kajti njegova beseda niso zvenele stereotipno, ampak so napravile vtis iskrenosti in globoke ljubezni do svojega naroda in razumevanja usode slovenstva in njegovega karakterja, ki se je koval v zapadno evropski veji krščanstva.

Slovenska radio postaja 3 EA pa je pravila razgovor z g. Saksidom in iz tega povzemamo sledeče izjave, ker mislimo, da so vredne, da ostanejo med nami tudi zapisane:

.... Kako se počutim v Avstraliji. Ljudje pričakujejo, da rečem, da je lepo. Je lepo, pokrajina je dosti lepa kot sem si zamislil. Pri tem mi prihaja na misel kaj bi lahko mi napravili doma v Sloveniji, če bi imeli malo več čuta živeti z naravo. Ker vsekakor Slovenija je dosti bolj zelenega, zaraščena z gozdov. Pa vendar se mi zdi, da je pri nas vseeno bolj pusto. Mislim, da so pri nas ljudje bolj vzljubljeni v cement in asfalt, kakor ste ga tukaj v Avstraliji. Tukaj imam občutek, da le čutite, da ta asfalt ubija človeka. Tukaj pa kamoroki prideš čuti takoj pritetno vzdusje. prideš pred hišo, pa vidiš, da je vse v zelenju, vse v cvetju. Tudi se mi zdi, da korenine so mnogo globje v Avstraliji med Slovenci, kakor sem preje jaš misil. Naj bo to korenine slovenstva, pa tudi korenine krščanstva.....

Jaz sem si predstavljal Avstralijo precej drugače; namreč, sem misil tem ljudem gre v glavnem tako, rečejo tudi v Sloveniji, za business.... No pa vidim, da so tudi mnoge druge vrednote poleg tega. Celo v nekaterih stvareh, včasih se mi zdi, da je za nekatere ljudi boljše, da so šli od doma, ker so tako bolj vzljubili svojo kulturno, bolj vzljubili svojo nacionalnost in tudi, da so ohranili krščanske korenine...

Glede praznovanja starih praznikov doma je gospod Saksida povedal tele svoje misli:

Zdi se mi, da ljudje še kar praznujejo, toda pozabili so kako so njihovi predniki praznovali. Mislim, da so mnogi pozabili, da se da praznovati tudi drugače, kot da samo greš na ples, - to še ni takoj

strašno - ampak, da se ga napiješ in potem prideš pijan domov in da imaš drugi dan in mačka in rečeš drugi dan, oh, kako smo lepo praznovali, še danes smo bolni in včeraj. Zdi se mi, da ljudje so res pozabili na tiste ljudske običaje, ki so bili bogati, lepi in so nekako preveč poplivili v posenost. Malo se čuti težnja, da bi se k temu vrnili, predvsem med ljudmi, ki imajo malo širše obzorce, ki malo poznajo zgodovino našega ljudstva, sploh našo preteklost in tudi željo, da bi se ti razni običaji, ki so imeli neko vrednost spet tudi vrednost....."

O odhodu naroda, ki je šel po svetu: "Jaz sem bil prej in tudi zdaj sem na takih župnjah, kjer je število prebivalstva močno padlo. Predno sem prišel na Vrhe, sem bil v Slovenski Istri, v župnijah, ki se imenujejo Muraš, Sočerga in Kuht. Tam je padlo število prebivalstva iz približno 3500 do 4000 na 860, ko sem zapuščal te župnije. Tas se zelo opazi, da so ljudje odšli, že ko prideš v vas to opaziš. Recimo, več kot polovica hiš praznih, vsaka tretja streha sigurnopodrtva. Včasih ko se približuješ vasi pa vidiš tista prazna okna brez okvirjev, kakor da bi gledali neki slepc na polju. Vasi Muraš, kjer sem bil 8 let in pol je bilo leta 1910 okrog 530 ljudi, ko sem jaz to vas zapuščal pred slabimi tremi leti je bilo v tej vasi še 120 ljudi

... Tukaj, kjer sem zdaj na Vrheh, se vidi tudi nekaj podobnega, čeprav padec ni bil tako močan kot v Istri. Morda se je tukaj zmanjšalo število za polovico, morda v kakšnih zaselkih, za dve tretjini. Vendar tudi tukaj se čuti, da so ljudje odhajali iskat boljši kros kruha ali v ožji domovini, ali v Evropi, ali pa so šli preko oceana...."

Zaključek je povedal:

Zdi se mi, da mi Slovenci znamo biti premašo ponosti na to kar smo, da vse preveč vidimo neke vrednote samo pri drugih, da nam je sploh prišlo v meso in kri, da so drugi veliki, mi pa majhni. V resnici po številu smo majhni, ampak če gledamo malo na svojo zgodovino, pa imam občutek, da smo dovolj veliki, lahko ponosni na to, kar smo. Glejte, klijub temu, da je Ivan Cankar rekel, da smo Slovenci narod hilacev, jaz mislim, da to ni res. Kajti če bi bili narod hilacev, jaz mislim, da ne bi obstali skozi vso zgodovino.

PREJETA POŠTA

Spoštovani gospod predsednik!

Cenjenemu uredništvu Vestnika!

Pošiljam članino za Vestnik za let, a ostalo za stroške istega. V naprej mnogo hvala.

Vse najlepše in mnogo dobrega napred ka.

S spoštovanjem!

Vladislava Nikolič, Ljubljana

• • •

Spoštovani g. urednik!

Sporočam, da sem prodal hotel "Bled" v Rimu, katerega 25. obletnico obstoja s sem obhajal v novembру preteklega leta. Posredujem Vam članek iz Katoliškega Glas-a v Gorici z dne 22. novembra 1984 pod naslovom "Iz življenja naših ljudi".

V hotelu Bled v Rimu smo bili 16, 17 in 18. novembra gostje g. Vinka Levstika. Povabljeni smo bili, da se z njim veselimo 25-letnice uspešnega obstoja njegovega hotela, obenem pa da zaželimo njemu in osebju vso srečo v novem objektu v Gorici.

G. Vinko Levstik se je vsem, ki so prisli na proslavo jubileja zahvalil, obenem pa izrazil žalost, da bo svoj hotel s prihodnjim letom zapustil, je pa istočasno vesel, da se bo preselil kot hotelir v Gorico.

V prepričanju, da tolmačim čustva vseh udeležencev trdnevnega obiska, se g. Vinku Levstiku od srca zahvalim za vse in mu želim še mnogo poslovnih uspehov v sončni Goriški. – Udeleženka.

Istočasno pa sporočam v dopolnilu k gornjemu članku rojakom v svetu, da sem kupil PALACE HOTEL VGORICI - Italija. Hotel je najlepši in največji v Gorici, ima 80 sob z najodsodnejšo opremo, dva salona, restavracijo, kavarno, konгресno dvorano in avto-parking. Nahaja se v najlepši promenadni ulici, Corso Italia. Je prve kategorije in klub temu socene nizke in res vsem dosežne. Npr. sam-ska soba s kopalnicami, klimatsko napravo in televizijo stane borih 20 USA dollarjev, dvoportna pa 32 USA dollarjev.

Rojaki, ki bi želeli preživeti počitnice v Gorici naj čimprej pišejo in rezervirajo in sicer v slovenščini ali angleščini, nemščini itd. V poletnem času se gostje lahko vozijo tudi k morju v Gradež - Grado, oddaljen komaj pol ure z avtom ali avtobusom.

Kakor v Rimu nekoč, tako bodo tudi v Gorici toplo sprejeti. Ob tej priliki se zahvaljujem vsem tistim rojakom po svetu, ki so bili gostje mojega hotela Bled v Rimu ter se jim priporočam, da me tudi v Gorici obiščeo. Že sedaj kličem: dobrodoši v delno slovenski Gorici!

Prof. Jože Ftičar, Ljubljana
• • •

Dragi g. Urednik!

Pošiljam naročnino za Vestnik za 2 leti. Oprostite zakasnitv, upam, da v redu dobiti.

Listu želim veliko uspeha v bodočnosti in vsa čast vsem, ki se za list nesebečno trudite.

P.S. Veselje sem imela rešiti križanko, upam, da bo v bodoče še kakšna objavljena.

Ivana Student, Albúry.

• • •

Dragi g. Peršič!

Zahvaljujem se, da mi redno pošiljate Vestnik, saj smo precej oddaljeni od Melbourna in se vselej razveselimo novosti ter objav in smo ponosni na napredki, ki ga imate. Vso srečo, tudi za v naprej želim. Pišem vam zato, da mi ni treba pošiljati Vestnika za 6 mesecev, ker bom v Jugoslaviji, v lepi Sloveniji, dom tudi skupaj s Slavičem, ki je moj stari prijatelj. Septembra se vračamo pa bi prosil, da mi potem spet pošljete slovenski Vestnik, da bomo na tekočem.

Za vaš trud se zahvalim!

S spoštovanjem vas pozdravlja

Zdražil, Loch Sport

Vaš rojak
Vinko LEVSTIK

vino. Res smo bili narod tlačanov, res se ni nobeden za nas postavljal, nobeden za nas zavzel. Nismo imeli svoje vojske, ne svojih kraljev. Ampak imeli smo neko trdnost. Jaz niti ne bi znal povedati od kje je ta trdnost izhajala. Morda je bilo tudi krščanstvo tisto, ki nas je malo utrjevalo. Obstali smo in mislim, če so naši predniki znali obstati, to so bili nepismeni tlačani, ki niso imeli nobene posebne izobrazbe, priklenjeni na zemljo in obstali skozi 1200 let.

Mislim, da je tudi naša dolžnost, da se potrudite, kjerkoli pač ste v svetu, da bi te svoje korenine ohranili. In da smo ponosni na to, kar smo bili, kar smo bili to smo bili vedno iz sebe. Nikoli nismo žili v načrtu drugih, nikoli izkorščali drugega. Če smo živelji iz revščine smo živelji iz svoje revščine. Mislim, da nikoli nihče nam ni daroval niti najmanjše dobrine, ki bi nam olajšala življenje. Mislim, da je tem ponos naroda, da vedno vse

kar smo bili, smo sami naredili. S tem se lahko ponašamo. Ne moremo reči, smo imeli kolonije, smo osvojili to, smo osvojili ono. Ker mislim to ni niti tako hvalevredna stvar. Namreč, če se si nekaj osvojil, si potem tisto navadno potem izrabljaj, zato da si sam boljše živel. Ima-mo pa čisto preteklost, čisto zgodovino, na katero smo lahko ponosni.

Zato bi želel, da te korenine slovenstva in tudi krščanstva iz katerega smo živelji, končno vemo že sveti Ciril in Metod sta nam to posredovala, to krščansko kulturno, da iz teh korenin tudi naprej živimo, se potrudimo kolikor je mogoče v tem. Sam naravnji razvoj je tak, da se vsaka manjšina v večini vstopi ampak, če to vsaki vas vsaj toliko napravi, da bodo vaši otroci vedeli od kod izhajajo, je že dosti napravili. Da bodo tudi otroci ponosni na kar smo.

PLANICA

Prvo tekmovanje pa se je pričelo v soboto, 16. marca s slavnostno otvoritvijo in pozdravi številnim častnim gostom, kateri je izročil predsednik organizacijskega odbora g. Niko Belopavlovič. Odgovoril mu je predsednik Mednarodne smučarske zveze g. Marc Hodler ter končal svoj nagovor z zahvalo Jugoslaviji in Planici na slovenskem jeziku.

Tekmovanje je trajalo v soboto in nedeljo in vsak dan bi morali tekmovalci napraviti po tri polete. Toda v nedeljo se je vreme tako poslabšalo, da so morali tretjo serijo odpovedati.

Že v nedeljo zjutraj ni kazalo najbolje. Ponoči je zapadlo 40 cm južnega snega. Toda tehnični delavci so s pomočjo oddelek JLA že navsegodaj pričeli čistiti velikanko. Sele okoli poldne pa so se dokončno odločili, da bodo nadaljevali s tekmovanjem.

Toda že slabši skakalci so dosegali takoj nevarne daljave, da so morali skrjati zaletišče.

Bilo je tudi nekaj padcev. Avstrijec Wiegele, doma iz Zahomca, slovenske vasi na Koroškem, ki je na treningu dosegel nov avstrijski rekord s 184 m, je utrel pri padcu lažji pretres možganov. Nemec Ostwald, kaixerjev je veter zanesel skoraj na rob doskočišča je nazadnje le srečno končal na 180 m in se takoj uvrstil pred Tepeš-a, ki je sicer po prvem dnevu zao-

stjal samo za 2 točki, oziroma 2 m, ki ju je izgubil na odskočnem mostu v soboto, ko se je komaj rešil padca v smučini.

V drugi nedeljski seriji, ko je že kar močno snežilo je Tepeš dosegel odličnih 164 m in ostal med vodilno šesterico.

Primož Ulaga je bil naš drugi najboljši, čeprav v nedeljo ni ponovil svojih sibotnih uspehov. Dosegel je 11. mesto. Presenetil je Matjaž Žagar, ki je z uvrstitev na 13. mesto pokazal, da je nov izjemno dober letalec z velikimi možnostmi v bodočnosti.

Sezona svetovnega prvenstva se je končala s tem, da je Finec Matti Nykanen postal svetovni prvak. Drugo mesto je dosegel Nemec Jens Weissflog, tretje pa Čeh Pavel Ploc. Zanimivo je, da so se plasirati vsi trije na ista mesta tudi na lanskoletni zimski olimpijadi.

Planica je dosegla letos tudi rekordno število obiskovalcev, katerih je bilo v vseh treh dneh preko 150.000.

V soboto je med prvo serijo na cestah med Kranjem in Martuljkom ostalo na tisoče ljudi v avtomobilih in avtobusih in tisoči se moralni obrniti nazaj.

Kolona parkiranih avtomobilov je stala neprekiniteno do Kranjske Gore. Sedanja cestna povezava je presegla mejo zmogljivosti. Mnenje mnogih je bilo, da bi železnica, kot so jo imeli nakdaj občutno izboljšala položaj.

KONČNI REZULTATI PLANICE

1. Nykanen - Fin. (190, 180, 186 m),
2. Weissflog - NDR (174, 170, 168 m),
3. Ploc - ČSSR (169, 169, 173 m),
4. Ostwald - NDR (166, 159, 180),
5. Dluhos - ČSSR (170, 165, 168 m),
6. Tepeš - Jug. (167, 164, 164 m),
7. Ylipulli - Fin. (168, 161, 173 m),
8. Klausner - ZRN (166, 162, 165 m) in Holland - ZDA (164, 164, 169 m),
10. Fidjestol - NDR (165, 157, 170),
11. Ulaga - Jug. (169, 163, 151 m),
12. Bergrud - NDR (164, 158, 157 m),
13. Žagar - Jug. (163, 153, 158 m),
26. Dolar - Jug. (135, 151, 142 m).

Za primeraj naj navedemo še dosežke ostalih narodnosti:

14. P. Pijas - Poljska,
15. Felder in Neulandtner - Avstrija,
22. Banche - Švica,
31. Colin - Francija,
40. Sola - Španija,
41. Sambugaro, Rigoni, Varutti - vasi Italija.

Vse skupaj je bilo 44 tekmovalcev.

NOVINARJI O PLANICI

Ob prilikah tekmovanja v Planici so se stestali športni novinarji z raznih krajev sveta. V hotelu "Bor" v Kranjski Gori so imeli skupno večerjo, na kateri so podajali tudi svoje vtise. Pomembno so besedile ameriškega novinarja iz Clevelandala Ralph Jarrells-a, ki je navdušen nad dolino Ponc rekel: "Pri otvoritvi ceremoniji letosnjih planinskih prireditve pa sem začutil tudi ves nacionalni ponos, ki ga Slovenci v zvezi s Planico gojite. Ta ponos tudi pokazete drugim in daste razumeti, da je tudi to smučarsko tekmovanje člen vaše enakovrednosti v svetu ter hkrati mednarodne sodelovanja."

Slišal je tudi za kandidaturo treh sodnjikov zimsko-športnih središč Kranjske Gore, Trbiža in Beljaka glede skupne organizacije zimskih olimpijskih iger in dejal, da je to odlična zamisel, ki bi olimpijsko zamisel razširila preko državnih meja.

**ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRĀNSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .**

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

SMUK

Po tekma za svetovni pokal v smuku, ki so se vrstile v kanadskem smučarskem središču Panorama, se je Bojan Križaj uvrstil na deseto mesto.

HOKEJ

Jugoslovanska reprezentanca je na svetovnem prvenstvu skupine C v Franciji premagala Romune s 5:2.

WORLD SKI-JUMP RECORDS ACHIEVED IN PLANICA

92	m	B. Ruud (Nor)	1934	102	m	Rudi Finžgar	1947	Planica
93	m	R. Andersen (Nor)	1935	109	m	Janez Polda	1948	Planica
95	m	S. Marusarz (Pol)	1935	114	m	Rudi Finžgar	1950	Planica
98	m	R. Andersen (Nor)	1935	117	m	Rudi Finžgar	1951	Oberstdorf
99	m	R. Andersen (Nor)	1935	101	m	S. Bradl (A)	1936	Primož Ulaga
101	m	S. Bradl (A)	1936	107	m	S. Bradl (A)	1938	Tepeš
107	m	S. Bradl (A)	1938	108	m	R. Gering (Nem)	1941	G. Lahn (Nem)
108	m	R. Gering (Nem)	1941	111	m	H. Lahn (Nem)	1941	R. Kraus (Nem)
111	m	H. Lahn (Nem)	1941	118	m	R. Gering (Nem)	1941	F. Tschaner (Švi)
112	m	R. Kraus (Nem)	1941	120	m	F. Tschaner (Švi)	1948	B. Wirkola (Nor)
120	m	F. Tschaner (Švi)	1948	156	m	B. Wirkola (Nor)	1969	J. Raška (ČSSR)
156	m	B. Wirkola (Nor)	1969	160	m	B. Wirkola (Nor)	1969	J. Raška (ČSSR)
160	m	B. Wirkola (Nor)	1969	164	m	J. Raška (ČSSR)	1969	M. Wolf (NDR)
164	m	J. Raška (ČSSR)	1969	165	m	M. Wolf (NDR)	1969	W. Steiner (Švi)
165	m	M. Wolf (NDR)	1969	169	m	W. Steiner (Švi)	1974	K. Ostwald (NDR)
169	m	W. Steiner (Švi)	1974	176	m	K. Ostwald (NDR)	1979	M. Holland (ZDA)
176	m	K. Ostwald (NDR)	1979	186	m	M. Holland (ZDA)	1985	M. Nykänen (Fin)
186	m	M. Holland (ZDA)	1985	187	m	M. Nykänen (Fin)	1985	M. Nykänen (Fin)
187	m	M. Nykänen (Fin)	1985	191	m	M. Nykänen (Fin)	1985	M. Nykänen (Fin)

YUGOSLAV SKI-JUMP RECORDS (From year 1945 onwards only.)

102	m	Rudi Finžgar	1947	Planica
109	m	Janez Polda	1948	Planica
114	m	Rudi Finžgar	1950	Planica
117	m	Rudi Finžgar	1951	Oberstdorf
101	m	S. Bradl (A)	1936	Primož Ulaga
107	m	S. Bradl (A)	1938	Tepeš
108	m	R. Gering (Nem)	1941	G. Lahn (Nem)
111	m	H. Lahn (Nem)	1941	R. Kraus (Nem)
118	m	R. Gering (Nem)	1941	F. Tschaner (Švi)
120	m	F. Tschaner (Švi)	1948	B. Wirkola (Nor)
156	m	B. Wirkola (Nor)	1969	J. Raška (ČSSR)
160	m	B. Wirkola (Nor)	1969	J. Raška (ČSSR)
164	m	J. Raška (ČSSR)	1969	M. Wolf (NDR)
165	m	M. Wolf (NDR)	1969	W. Steiner (Švi)
169	m	W. Steiner (Švi)	1974	K. Ostwald (NDR)
176	m	K. Ostwald (NDR)	1979	M. Holland (ZDA)
186	m	M. Holland (ZDA)	1985	M. Nykänen (Fin)
187	m	M. Nykänen (Fin)	1985	M. Nykänen (Fin)
191	m	M. Nykänen (Fin)	1985	M. Nykänen (Fin)

(141m by Šlibar in 1961 was also a world record.)

SOME OF SLOVENIA'S FORMER SKI-JUMPING HEROES WITNESSING PLANICA'S GOLDEN JUBILEE COMPETITIONS

From left: Bogo Šramel, Milan Šubic and Albin Novšak.

RAZSEŽNOST VELIKANKE

Dolžina zaletišča je 140 m, kritična točka pa je 185 m. Dolžina velikanke od mosta do konca izteka je več kot 400 m, se pravi, da je velikanca dolga več kot 500 m. Višina od vrha pa do tal je blizu 200 m. Sirina zaletišča je 4 m, sirina do skočišča pri kritični točki pa 32 m. (V primerjavo naj navedemo, da je Ljubljanski nebottičnik visok 54 metrov, Ljubljanski grad pa 90 m.) Hitrost skakalcev na mostu pa okoli 100 m na uro.

THE BEST IN 1985.

THE SIX BEST. From left: 2.place Weissflog (GDR), 1. Nykänen (FIN), 3. Ploc (CSR), 4. Ostwald (GDR), 5. Dluhos (CSR) and Tepeš (YUG).

OJ, TRIGLAV MOJ DOM!

KOROŠKI DNEVI

V soboto, 16. marca so se s prireditvijo v Cankarjevem domu v Ljubljani končale kulturne prireditve pod naslovom "Kulturni dnevi Slovencev iz Avstrije". Te prireditve so pripravile Slovenska kulturna zveza iz Celovca, Krščanska kulturna zveza iz Celovca, Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Cankarjev dom iz Ljubljane.

Obisk je bil zadnji večer tako velik, da so morali prireditve premestiti v veliko dvorano Cankarjevega doma. Sodelovalo je enajst koroških kulturnih skupin, ki so prikazale zvočni drobec iz slovenskega Korotana. To jim je uspelo odlično podati v vezani besedi in slovensko koroško pesmijo, plesov in iger. Ob sklepu pa so vsi nastopajoči skupaj zapeli "Slovenski so fantje pri Dravci doma".

V HALOŠKIH VINOGRADIH

Haloški vinogradi so letos žalostni. Že lepo vrsto let je v njih vse manj rezacev. Ljudi na haloških kmetijah je vsako leto manj, domačinom pa se pri delu le redko pridružijo tuji. Statistika kaže, da je Haložanom vsako leto za en odstotek manj in tako je marsikateri grič prazen in podprtih koč in hiš je vse več videti.

Haloški vinogradi dajejo žalosten videz tudi zaradi tega ker so preživel svoj čas. Odkar so jih ob koncu prejšnjega stoletja morali povsem obnoviti ker jih je uničila trta uš so se v dolgih desetletjih dosegaj že skoro popolnoma izčrpal. Kjer so še ljudje, da jih lepo obnovijo so izgledi še nekako zadovoljivi, a sposobnih delavnih ljudi primanjkuje. Večino haloških vinogradov pa je lani oklestila še toča.

Tam kjer ni dovolj ljudi pri hiši zemlja letos ne bo obdelana. Ne bo koruze, ne grozdja in tudi obveznega jutranjnega blagoslova prvega obvezanega trsa ne. "Slanjaniki", velike lesene škatle, v katerih so včasih sušili klobase in s sladko papirko potresene najlepše in najdebelejše kose slanine bodo prazne pod raztrganimi strehami.

ŠTEVILKE NAMESTO ZNAMENJ

S patentom 10. marca 1770 je bil v svrhu obvezne vojaške službe ukazan popis vsega pribivalstva v tedanji habsburški državi in sveda tudi po Sloveniji.

Ta popis so opravile posebne komisije, katerim so morali dati vse podatke župnijski in matični uradi. Imele pa so tudi na logu oštreljiti vse hiše in popisati vprežno živino.

Tako je tudi Ljubljana dobila prvič hišne številke. Tako vemo, da je vsa Ljubljana znotraj obzidja tedaj imela le 41 prizrednih hiš, 85 so jih uvrstili v drugi razred, 134 v tretji, 29 v četrti in 4 v peti razred. S tem so počasi začela zginjati stara hišna imena in hišna znamenja (ščitki na katerih so bile podobe). Vendar so za mnoge ljudi, posebno iz dežele, znamenja še vedno bila bolj uporabna, zato so še dolgo označevali hiše kot na primer 'Pri lovcu', 'Pri Slonu', 'Pri zlati ribi' itd.

POLITIKA JIH NE ZANIMA

Tudi v Sloveniji imajo ustanovo, ki izbira najrazličnejše podatke o načinu življenja pa tudi o javnem mnenju. Tako so pričetkom letosnjega leta objavili nekaj zelo zanimivih podatkov, ki jih v naslednjem navajamo:

Povpraševanje za te podatke je obseglo 2435 oseb iz 420 krajevnih enot. Da jih politika ne zanima, je izjavilo 13,2%, kar 72% pa meni, da imajo vodilne funkcije vedno eni in isti ljudje. Sistemom je zadovoljno 47%, toda s pripombo, da se slabo izvaja. Odstotek, ki bi rad bolj demokratične volitve z več kandidati pa je 62%.

SNEG ŠE NAGAJA

Novo zapadli sneg, ki je v nedeljo, 17. marca nagajal tudi prirediteljem tekm v Planici je povzročil težave v programu tudi druge po Sloveniji. Ceste so bile mokre in sploške predvsem na Gorjenskem, Postojnskem in Novogoriškem območju.

Slabo vreme je na Dolenjskem povzročilo težave predvsem kmetom. Padavine in talna voda so prekrile travnike okrog Podzemja in pri Radovohu vasi.

INFLACIJA RASTE

Ziviljeni stroški so se v Jugoslaviji v februarju, v primeri z januarjem povečali za 3,8 odstotka. Tako je njihova skupna rast v prvih dveh mesecih letos dosegla 14,7 odstotka.

V primeru z lanskim februarjem pa so se letos stroški povečali za 61,6 %.

ONESNAŽENE VODE

Slovenski ribiči so se na skupščini Ribiske zveze Slovenije pritoževali radi vse večjega onesnaženja vode, zraka in zemlje. Opozorjali so, da je kakovost voda v Sloveniji že na kritični meji in se vedno slabša. Marsikje ljudem in živini že ne morejo zagotoviti zdrave vode. Pozvali so oblasti naj bi zagotovile, da bi vse delovne organizacije, ki spuščajo odpadne vode in odlagajo škodljive odpadke te z uvajanjem čistejše tehnologije očistijo..

NOVE LIKOVNE SKUPINE

V mnogih krajih Slovenije so se oblikovale nove likovne skupine. V letu 1984 jih je bilo kar 86. Močno pa se je povečalo tudi število šolskih kulturnih društev.

Dolgo enostransko usmerjeno dejavost likovne umetnosti, ki se je osredotočala na klasično slikarsko tehniko in oljno slikarstvo kraje, se jim je v zadnjem obdobju posrečilo razširiti tudi na druga področja. Tako se vse bolj vključujejo v varstvo naravne in kulturne dediščine in si prizadevajo za oživljanje domače in umetne obrti. V prejšnjem letu so svojo dejavnost razširili tudi na področje fotografije, v prihodnje pa bi se radi ukvarjali tudi z oblikovanjem.

EKSPOLOZIJE

Lani je bilo v Sloveniji dvajset eksplozij. V teh je urmilo pet ljudi, petindvajset jih je bilo ranjenih. Škodo cenijo na 25 milijonov dinarjev.

V osmih od teh eksplozij je bilo plinskih. Vzroki zanje pa so bili slab vzdrezvanje, pomanjkljivi priključki in nestrovno ravnanje z plinom. Drugih dvajset eksplozij se je primerilo zaradi nepravilnosti v tehnološkem postopku, napak na električnih napravah in napadnega ravnanja z eksplozivnimi snovmi.

Kaksnih večjih eksplozij zaradi puščanja plina na mestnem omrežju Ljubljane lani ni bilo, kajti servisno službo imajo zelo dobro organizirano.

POZDRAVLJENO LJUBO MESTO MARIBOR

Tako je dejal škof Slomšek v svojem nagovoru, ko je prevzel v svojo posest stolnico Sv. Janeza Krstnika. To se je zgodilo 4. septembra 1859, malo več kot pred 125 leti, ko se sedež lavantske škofije preselil iz St. Andraža v Maribor.

Marsikdo se vpraša zakaj se škofija v Mariborju imenuje lavantska, in ne mariborska, kot je primer z ljubljansko.

Vzrok temu gre stoletja nazaj:

Sloveni smo bili prvi slovenski narod, ki se je državotvorno organiziral. Po smrti moravskega kneza Rastislava (870) in panonskega kneza Kocija (874) smo Sloveni žal postali trajen politični plen svojih močnejših sosedov. Odločitev Karla Velikega leta 811, naj bo reka Drava meja med oglejsko in slazbursko cerkveno pokrajino, pa je razdelila Slovenske tudi cerkveno. Škofije na Krki (1072), v St. Andražu (1228) in Ljubljani (1461) se bili cerkveno-politična tvorbe, ki naj bi ščitile koristi slazburskega nadškofa oziroma habsburskega vladarja. Njihov ustavotljiv se ni oziral na pastoralne potrebe ljudstva, ki je bilo dodeljeno novoustanovljeni škofiji. S Slovenci kot naronom, s svojim jezikom, s svojim izročilom in s svojo kulturo pa tako in tako ni nihče računal.

Ko je avstrijski cesar Jožef II. v dobi prosvetljenskega leta 1786 določil novo razmejitev škofij, je bilo to koristno za slovenske dežele. Te nove meje so se v glavnem pokrivali z deželnimi mejami, le na Štajerskem je bil problem z Lavantsko škofijo. Ta se je z požefinsko razmejitvijo znatno povečala. Na Koroškem je dobilo takrat še slovensko velikovško okrožje, na Štajerskem pa celjsko. S tem je

lavantska škofija postala pretežno slovenska. Sedel Škofije je ostal na Št. Andražu na njeni skrajni severni meji, medtem, ko se je na jugu raztezala do Št. Tako je ostala razdeljena med dve deželi – Koroško in Štajersko. Štajerska sam pa med dve škofiji – lavantsko in mariborsko. Najhujš pri tem je bilo, da so bens razdeljeni tudi Slovenci, kajti mariborsko okrožje, ki je obsegalo vso slovensko zemljo med Muro in Dravo je ostalo v popolnoma nemško orientirani seksi škofiji, ki je imela sedaj sedež v Gradcu.

Izhod je prišel v tem, da so sklenili premestiti sedež lavantske škofije iz Št. Andraža na jug. V poštev so prihajajo mesta Celje, Ptuj, Slovenska Bistrica in Maribor. Končno je odločila želja Slovencev mariborskoga okrožja, ki je pridelalo sekavski škofiji. Nemci naj pridelo svoji (sekavski) škofiji, Slovenci pa slovenski (mariborski), ki naj združuje svojih mejah vse Slovence Štajerske.

Sekavski škof ni hotel ničesar slišati o narodnostni meji, ki naj deli škofije. Končno je škof Slomšek uvidel, da volje vsaj nekaj kot nič in je pristal na politično (okrožno) mejo med škofijama.

Prenesel je sedež svoje škofije iz Št. Andraža v Maribor in tako je nastala prva vsem nova škofija, kateri je od stare stale samo ime lavantska.

S tem pa je Maribor tudi pridobil sij je postal versko, kulturno in narodno središče štajerskih Slovencev. Slovenski škof in slovenski duhovniki pa so postavili trden branik germanizaciji, ki jih kralju odstupila Slovencem one slovenske kraje, ki so ostali pod sekovskim škofom.

JOŽE URBANČIĆ

Telefon: 465 1786 (Bus.)

850 7226 (a.h.)

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo – mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. – vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens – Vanity Units – Wardrobes – Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!

If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

SLOVENIANS LIKE MUSIC

Despite our small numbers Slovenians have achieved quite high standards in the world of music.

Since the Renaissance times, approx. 450 years ago, when Slovenian born musician Jacob Gallus-Petelin became famous with his works in the Viennese imperial court, till the present time, Slovenians have kept pace with other nations in the field of classical music.

Ljubljana has to-day two philharmonic orchestras: Symphonics RTV (Radio – Television) and Slovenian Philharmonie. Both of these orchestras have been touring extensively in Europe and America.

Slovenian State Opera in Ljubljana is at present experiencing a lack of soloists, however they are still able to produce most operas. There is also a permanent Opera Theatre in Maribor, second largest slovenian town.

The Slovenian Philharmonie is presenting about 40 concerts per season. Most in a new, modern Concert Hall "Cankarjev dom", which is always completely filled with music lovers.

Among the most known slovenian soloists today are Dubravka Tomšič-Srebotnjak (piano), Aci Bertoncelj (pi-

ano), Dejan Bravničar (piano), and Irene Grafenauer (Flute).

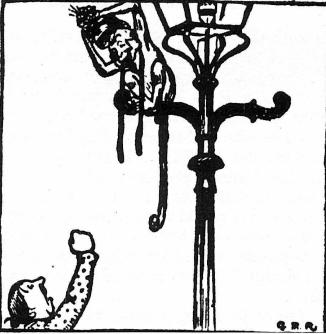
Outside of slovenian borders are living Igor Ozim (professor of violin in Cologne), Primož Novšak (concert master in Basel), Marjana Lipovšek (mezzosoprano in Berlin) and Vink Globokar (Composer in Paris).

There are at present mainly two generations of slovenian composers. A medium old one, which about 20 years ago started to write music in direction of musical avantgarde: Alojz Srebotnjak, Lojze Lebič, Ivo Petrič, Darjan Božič and Igor Štuhec. Then there is a younger generation which is combining new trends with a form of realism. To this generation belong Uros Rojko and Jani Golob. Also active are still some older composers such as Šivic, Tome, Lipovšek Ušman and some others.

Slovenia today has a number of advanced musical schools beside Academy for Music and Faculty of Music. There are plenty of young people learning to play various instruments, however the position is not so rosy where it concerns the singing.

(Po reviji "Svobodna misel")

Kozamurnik

69. Gospa Repuneljeva je bila strašno divja. Odinjala je ljudi, ki so stali okoli nje in začela zmerljati: "Opica grda! Vrni mi klobuk! In tudi plačala mi ga boš!.."

70. Ramona pa človeškega jezika ni razumela. Gotovo jo misila, da gospa Repunclejeva deklamira – prav lepo pesem. Zato ji je hotela podariti nekaj cvetje. Ker ni imela drugih pri roki, jih je začela trgati s klobuka in metati gospe Repunclejevi na glavo.

71. Ko ni bilo več cvetje, je vrgla na tla tudi klobuk! Gospa Repunclejeva ga je ujela, Divja od jeze je zgrabil Ramoninega gospodara za sukino in ga začela tresti kakor hruško. Nato je klobuk zavrhela in

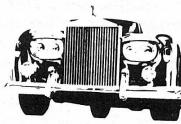
72..... v naslednjem trenutku ga je imel Ramonin gospodar na glavi. "Tako! Sedaj ste podobni svoji opici!" je vplila. "Plačajte ga, pa takoj!" "Počakajte malo," je rekel gospod Kozamurnik, ki je vse videl.

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

**9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363**

• Splošna avtomehanika FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

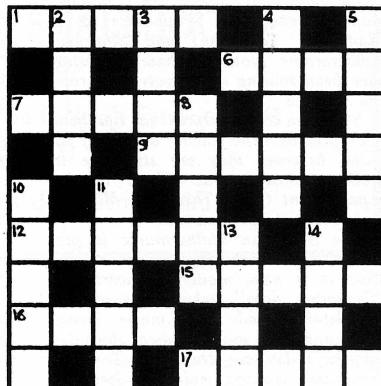
VODORAVNO

1. Vročina
6. Poslopje
7. Tiho
9. Ne veruje v boga
12. Destinacija
15. Geometrični predmet
16. Čudežna hrana Izraelcev
17. Potem

NAVPIČNO

2. Hrib
3. Redovnica
4. Smrt
5. Vozovnica
8. Dete
10. Pohlep
11. Del obrazca
13. Tekočina
14. Barva

ZA BISTRE GLAVE – štev. 3

F. LIKAR NOMINEES Pty. Ltd.
T.A. Ascot Moonee

RADIATOR SERVICES
560 Mt. Alexander Road, Ascot Vale.
POPRAVLJAMO
vsakovrstne motorne hladilnike-radiatorje
Tel. 370 8279 – A.H. 337 2665

ZA VSA TISKARSKA DELA
se z zaupanjem obrnite na

DISTINCTION PRINTING
164 Victoria St., Brunswick, Victoria
Tel.: 380 6110
Lastnik: Simon Špacapan

REŠITEV KRIŽanke ŠTEV. 2

Vodoravno: 1. Božič; 6. urar; 7. rožič; 9. despot; 12. pripev; 15. nadev; 16. ivje; 17. rabat.

Navpično: 2. otok; 3. izid; 4. gripa; 5. trata; 8. česen; 10. optik; 11. sinji; 13. vaba; 14. seja.